

R.K. Parochie St. Ludgerus te Utrecht

Ludgerus Magazine

10 December 2013



Kerst





Inhoud

Pastor Gerrit Jan Westerveld over Kerstmis	3
Interview met pastoor Woorts	4-5
Op reis naar Istanbul	6-7
In Memoriam	9
De Kring der Barmhartigheid	11
Afscheidsinterview burgemeester Wolfsen	12-13
Lokale agendaberichten	15-21
Kinderpagina: De os en de ezel	23

Colofon

Het Ludgerus Magazine is het tijdschrift van de parochie van St. Ludgerus in Utrecht. Het verschijnt zes keer per jaar.

Interim Hoofd- en eindredactie: Armand Heijnen

Redactie: Nol van Beek, Armand Heijnen

Tekstbijdragen: Nol van Beek, Paul Brenninkmeijer, Werend Griffioen (Martinus Magazine), Armand Heijnen, Peter van Kessel, Rigo Loozekoot, Lex Janssen, Titus Schlatmann, Gerrit Jan Westerveld

Traffic: Nol van Beek

Vormgeving: Marijke Herber

Druk: Van Horssen OJ Service BV

Oplage: 4000

Contactadres:

Zie centraal secretariaat St. Ludgerusparochie

Advertenties:

Wilt u een advertentie plaatsen? Informatie over prijzen en voorwaarden zijn te verkrijgen bij het centraal secretariaat

© Overname van berichten / artikelen uit dit magazine is mogelijk, mits met toestemming van het secretariaat van de parochie en met bronvermelding.

Mededelingen, berichten, copy of andere bijdragen voor Ludgerus Magazine zijn meer dan welkom! Als u berichten heeft, schroom niet ze te versturen naar het secretariaat. Maar: hou het wel kort, zo'n 150 woorden per bericht. Op een pagina kunnen we niet meer dan 450 woorden kwijt. Heeft u een langere bijdrage, neem dan s.v.p. eerst even contact op met het secretariaat: 030 – 244 13 19. De volgende nummers van Ludgerus Magazine verschijnen op: 18 februari, 8 april en 27 mei 2014.

Het parochiebestuur

Mgr. H.W. Woorts (voorzitter)
Laurens Baas (vicevoorzitter)
Vacature (secretaris)
Kiky Kanawi (penningmeester)
Jan van Kuik (gebouwen)
Robert Stok (personeelszaken)
Joop Schwartz (lid)
Vacature

Het secretariaat

Centraal secretariaat Sint Ludgerusparochie
Nol van Beek
Boerhaaveplein 199,
3552 CT Utrecht.
030 – 244 13 19
secretariaat@sintludgerus.nl
www.sintludgerus.nl
Bereikbaarheid: maandag t/m donderdag
9 – 16 uur

Pastoor

Mgr. H.W. Woorts, bereikbaar via centraal secretariaat

Pastoraal werker:

Gerrit Jan Westerveld: gj.westerveld@fiscali.nl, tevens bereikbaar op 030 – 2963078.

B.g.g. zijn de pastores bereikbaar via het centraal secretariaat 030 – 244 13 19

Voor **noodgevallen** kunt u ook contact leggen via uw lokale secretariaat of lokale telefoonnummer (zie de pagina van uw eigen locatie).

Bestuur en pastores van de St. Ludgerus-parochie, leden van de pastorale groepen en redactie en medewerkers van Ludgerus Magazine wensen alle lezers mooie feestdagen, een gezegend Kerstfeest en alle goeds voor 2014.





Beste parochianen,

Dromen

Via dromen in de verhalen van de bijbel ontmoeten mensen God. In het Oude Testament vinden we verhalen over dromen bij Jacob en zijn zoon Jozef en ook bij verschillende profeten; zij horen de Eeuwige spreken. De evangelist Mattheus vertelt over dromen rond de geboorte van Jezus. In een droom wordt aan Jozef de bijzondere zwangerschap van zijn aanstaande vrouw, Maria, uitgelegd. Een engel, een bode van de Eeuwige, maakt hem duidelijk dat haar kind Gods initiatief is. Uit wat volgt blijkt dat Jozef zich gewonnen geeft. Maria baart haar kind, dat de naam Jezus ontvangt. De naam geeft zijn levensprogramma weer: God redt...

Mattheus vertelt vervolgens over wijzen uit het oosten die het kind van Maria bezoeken. Voor hen is een nieuwe ster aan het firmament het teken van de geboorte van een nieuwe koning in het land van de joden. De ster wordt hun gids op hun zoektocht. Na een reis via Jeruzalem, langs het paleis van koning Herodes, komen zij bij het kind in Bethlehem. Mattheus vertelt over hun blijdschap als ze daar het kind en zijn moeder vinden. Hun geschenken maken duidelijk wat dit kind voor hen betekent. Hun goud, wierook en mirre verwijzen naar zijn goddelijke karakter. Met dit bezoek van heidenen beschrijft de jood Mattheus, de wereldwijde betekenis van het kind van Maria en Jozef.

Mattheus vertelt dat de vreemdelingen in Bethlehem een droom krijgen waarin ze gewaarschuwd worden voor de ware bedoelingen van de oude koning in Jeruzalem, Herodes. Daarom besluiten ze langs een andere weg terug te keren naar hun vaderland.

Opnieuw heeft Jozef een droom waarin ook hij gewaarschuwd wordt voor de plannen van Herodes. Hij neemt met Maria en het kind de wijk naar Egypte, waar de koning van Jeruzalem geen macht heeft over het kind. Daar blijven ze tot opnieuw een engel in een droom aan Jozef duidelijk maakt dat ze veilig kunnen terugkeren omdat de mensen die het kind naar het leven stonden gestorven zijn. Dromen helpen blijkbaar het leven te redden...

We leven - niet anders dan de gemeente waarvoor Mattheus zijn evangelie schrijft - in een tijd met problemen. Ook wij horen soms mensen over hun visioenen; hoe het anders zou kunnen gaan in kerk en samenleving. Dromen willen we vaak afdoen als bedrog. Maar misschien manen de verhalen van Mattheus ons tot enige nuance: om wel te luisteren naar de stemmen die van buiten komen.

Jozef en de wijzen ontwaarden in hun dromen een woord dat richting wijst. Misschien zou u het ook willen. Ik wens u toe dat u in het nieuwe jaar het kerstfeest niet vergeet; en aan Jozef en de wijzen blijft denken. Zij droomden en wisten wat hun te doen stond waardoor het kwetsbare kind het leven hield. Zij, die hun dromen geloofden, gaven het Kind de kans om uit groeien tot de mens die Gods zegen is geworden voor de aarde. Ik wens u een zalig kerstfeest, vrede en alle goeds in het nieuwe jaar.



Gerrit Jan Westerveld, pastoraal werker

Pastoor mgr. Herman Woorts: Met vertrouwen de toek

Afgelopen oktober werd hulpbisschop en vicaris mgr. Herman Woorts benoemd tot waarnemend pastoor van onze parochie. Reden voor Ludgerus Magazine om kennis met hem te maken.

- Door Lex Janssen-

Uiteraard bent u van harte welkom, maar waarom heeft het bisdom ons nog niet met een definitieve pastoorsbenoeming kunnen verblijden?

We hebben een tekort aan priesters die ook pastoor kunnen zijn. Dat vraagt namelijk naast pastorale gaven ook om bestuurlijke talenten. Daarom zijn er meerdere parochies van de in totaal 49 die na de vorige reorganisatie ontstonden, die niet meer een eigen pastoor hebben. Om die reden werken een aantal parochies met elkaar samen, nu nog op het niveau van pastorale teams. Bijvoorbeeld de parochie paus Johannes XXIII met als Eucharistisch centrum Houten en de parochie H. Suitbertus met als Eucharistisch centrum Culemborg. Maar misschien groeit die samenwerking later wel uit tot bestuurlijke samenwerking.

Wat doet een waarnemend pastoor voor de parochie?

Iedere parochie heeft een pastoor nodig, alleen al omdat het kerkelijke wetboek dat voorschrijft. Maar ik zal geen pastorale taken op mij nemen, omdat ik daarvoor, vanwege mijn andere taken, nauwelijks

mogelijkheid heb. Pastoraal werker Gerrit Jan Westerveld is het eerste aanspreekpunt, samen met de vrijwilligers in de pastoraatsgroepen. Ik zal mijn werkzaamheden voor de St. Ludgerusparochie vooral beleven in contacten met het parochiebestuur en met de pastoraal werker. Met hen zal ik meedenken over de vraagstukken waar de parochie voor staat.

Recent is er een brief verschenen van kardinaal Eijk over kerksluitingen in het aartsbisdom. Gaat het meedenken juist daarover?

De realiteit is dat er bisdombreed steeds meer een tekort is aan kerkgangers, aan vrijwilligers en aan voldoende financiële middelen om alle kerken open te houden. Dat weten de parochiebesturen en velen zijn zich aan het bezinnen over het mogelijk sluiten van kerken. Dat legt het bisdom niet op, maar komt van de parochies zelf. Zo heeft het bestuur van de St. Ludgerusparochie te kennen gegeven op termijn naar zondagvieringen in twee kerken terug te zullen gaan. Dat is voor alle betrokkenen pijnlijk, maar ook onvermijdelijk. Het bestuur is



dus al een richting ingeslagen. Ik vind dat overigens een moedig besluit. En bij de vragen die in dat traject - want het is een heel proces - op de parochie afkomen, zal ik proberen mijn steentje bij te dragen.

De St. Ludgerusparochie is niet uw eerste stap in het pastoraat. Waar en hoe is het allemaal begonnen?

Ik ben 50 jaar geleden geboren in Abcoude, waar ik ook naar de lagere school ging. Onze kerk lag naast school en ik was in die jaren misdienaar. De middelbare school doorliep ik in Amsterdam Zuid-Oost en in die tijd is het verlangen gegroeid om priester te worden. Belangrijk was daarin een jongerenbedevaart die ik

omst tegemoet

meemaakte naar Lourdes – ik was toen 16 jaar. Daar mocht ik de kracht ervaren die mensen uit het geloof kunnen putten. Daar zag ik ook mensen uit allerlei landen ons geloof met elkaar vieren. Ik ontmoette daar de wereldkerk. Ik vond dat zo geweldig dat ik daarna jarenlang als brancardier mee ben geweest naar Lourdes.

En hoe ging het verder?

Na de theologie opleiding in Amsterdam en Utrecht met afstudeerrichting kerkgeschiedenis, ben ik onder meer kapelaan in Raalte en pastoor van elf parochies in Noord-Oost Salland - ik woonde toen in Dalfsen - en later van Zeist en de Utrechtse Heuvelrug geweest. Tussendoor heb ik nog in Rome zeven maanden verder gestudeerd in de kerkelijke kunst, iconografie en archeologie. Daar heb ik ook de uitvaart van paus Johannes Paulus II meegemaakt. Dat was één van de meest bijzondere momenten in mijn leven: heel druk in Rome, en toch heel sereen. Bij uitstrek heb ik daar ook ervaren wat het is om wereldkerk te zijn. Toen de dekenaten werden opgeheven en de regiovicariaten door aartsbisschop Eijk werden ingesteld, werd ik bisschoppelijk vicaris voor het vicariaat Utrecht. In die functie onderhoud ik veel contacten met de priesters, diakens en

pastoraal werkenden alsook met parochiebesturen in het vicariaat Utrecht. Dat vicariaat loopt van Lelystad tot Tiel en van Mijdrecht/Wilnis tot Amerongen. Tevens werd ik benoemd tot vicaris voor liturgie en bedevaarten. Sinds 2010 ben ik bovendien hulpbisschop van Utrecht en daardoor lid van de Nederlandse Bisschoppenconferentie. Namens de Nederlandse bisschoppen ben ik referent voor bedevaarten, Kerk en Jodendom en kerkelijke kunst.

Beeldtaal is ook uw taal.

Ja. Een beeld kan meer zeggen dan 1000 woorden. Ik heb van jongs af aan interesse in tekenen en schilderen en ik probeer dat zelf ook te doen. Daarnaast ben ik docent christelijke kunst en iconografie aan de priesteren diakenopleiding. Bovendien geef ik ook wel colleges of lezingen hierover voor andere opleidingen of parochies. Of voor een instelling of een museum.

Hoe zien de weekenden van een vicaris uit?

Veel vormselvieringen en andere bijzondere vieringen, zoals pastoorinstallaties, presentatievieringen van een andere priester, diaken of pastoraal werk(st)er of jubilea van een parochiekerk. Maar daarbuiten kunnen parochies mij benaderen om de celebrant te zijn van de zondagse eucharistievieringen.

De parochianen van de St. Ludgerusparochie kunnen mij dus zeker niet elke week in een van hun kerken verwachten, maar zeg niet dat het uitgesloten is dat ik een keer de eucharistie kom vieren.

Hoe lang is de verwachting dat de St. Ludgerusparochie een waarnemend pastoor zal hebben?

Daar kan ik werkelijk geen zinnig woord over zeggen.

Wat wenst u de St. Ludgerusparochie toe?

Dat de parochianen met vertrouwen de toekomst tegemoet gaan. Want hoe de toekomst er ook uitziet, we zijn met elkaar verbonden met de Kerk van Christus... Luisterend naar Zijn Woord en gesterkt door de sacramenten, met name de Eucharistie, die Hij ons geeft, zullen we daar nieuwe wegen voor zoeken en die – dat is mijn vaste overtuiging - ook vinden, onder Gods hoede. Hij is immers de Herder van de Kerk en leidt ons verder.

Recent heeft het bisdom het parochiebestuur bericht dat Mgr. H. Woorts een beroep kan doen op de assistentie van emeritus-priester Oscar Swijnenberg en priester Rigo Loozekoot. Zij zullen samen met Gerrit Jan Westerveld en het Groot Pastoraal Overleg zorg gaan dragen voor de pastorale ondersteuning van de St. Ludgerusparochie.



Istanbulreis: op zoek naar wat s

Met een grote boog draait het vliegtuig nog eenmaal over de Bosporus, waarover enorme, kermisachtig verlichte bruggen Europa en Azië verbinden. Overspoeld door indrukken, vragen en mooie ervaringen keert een groep Utrechters uit de joodse, christelijke en islamgemeenschap vermoeid uit Istanbul naar huis terug.

- Door Nol van Beek -

Vijf dagen eerder arriveren wij midden in de nacht in Istanbul met een interreligieus samengestelde groep, die naast de toeristische hoogtepunten van de stad ook vele bezoeken zal afleggen bij allerlei instellingen en bewegingen in Istanbul. De rit van het in Azië gelegen vliegveld naar ons hotel in Eyüp in het Europese deel geeft meteen een goede indruk van de omvang van deze enorme stad met ruim 13 miljoen inwoners en meer dan 3.000 moskeeën. Een half uur na aankomst in ons hotel schallen om 6 uur de eerste oproepen voor het morgengebed vanaf de minaretten in onze buurt. Het initiatief voor deze reis is afkomstig van de groep Geloven In Ontmoeting, waarin moslims, joden en christenen al ruim 8 jaar zoeken naar wat de ander beweegt en wat hen samenbindt. De dialoog kwam op gang na de aanslagen van 11 september 2001 toen de imam van de Ulumoskee in de Kanaalstraat onmiddellijk naar de pastor van de Antoniuskerk stapte om te spreken hoe wij na deze vreselijke terroristische aanslag samen verder zouden gaan in onze samenleving, in deze stad. Deze interreligieuze dialoog is ook de rode draad van Platform INS

uit Rotterdam, die ons in Istanbul meeneemt naar dialoogcentra, een school, een grote Turkse krant, de wereldwijd werkende hulporganisatie Kimse Yok Mu en een gastgezin. Zij allen zijn geïnspireerd door de Turkse moslimgeleerde, denker en onderwijsactivist Fethullah Gülen, die interreligieuze dialoog wil stimuleren en zich inspant voor vreedzaam samenleven van alle religies, waarbij hij de nadruk legt op de spirituele dimensie van het islamitische geloof, zoals die ook naar voren komt in de Soefibeweging, waarin de 13^e-eeuwse filosoof, dichter en soefi-mysticus Rumi een belangrijk voorbeeld is.

'Zakat'

Opvallend is dat het niet alleen bij vrome dromen is gebleven maar dat de Gülen beweging ook daadwerkelijk vele, vooral educatieve en dialoog projecten heeft gerealiseerd. Waarbij de plaatselijke organisaties vaak ook – financieel – genereus gesteund worden door gelovige moslims, voor wie het een plicht is een deel van het ("overtollige") vermogen af te staan als reiniging van de zonden ("zakat": een van de vijf zuilen van de Islam, die een rechtvaardiger verdeling van goederen regelt). Tolerantie is een begrip dat in ieder

geval bij alle organisaties, die door ons werden bezocht, prominent werd uitgedragen en in praktijk gebracht. Tolerantie die trouwens ook al door sultan Mehmet II bij de verovering van Constantinopel in 1453 werd opgelegd door allerlei religies onder de persoonlijke bescherming van de sultan te plaatsen. Deze tolerantie kwam ook naar voren bij het verhaal van de beheerder van de Armeense kerk (buurman van de moskee), gedeeltelijk gebouwd met geld van de sultan, en van het gemeenteraadslid van Syrisch Orthodoxe huize die aangaven dat zij in vrijheid en in harmonie met de burens hun religie konden belijden en bij de bestudering van de geschiedenis van de Joden in Istanbul.

Dat er ondanks die tolerantie nog wel degelijk taboes zijn, kwam naar voren toen de pr-man van de grote krant Zaman beweerde dat homoseksualiteit een non-issue was en dus niet in de krant werd behandeld. Ook werd daarbij duidelijk dat onze bezoeken misschien eigenlijk te kort waren om meer tot de kern van zaken door te kunnen dringen en daarover verder te praten. Toen dat besproken werd in onze groep bleek dat men ook in de dialooggroep pas na 8 jaar praten eens voorzichtig aan elkaar



Column



amenbindt

kon vragen: "En wat irriteert je nu eigenlijk als je kijkt naar een andere religie."

Iftar

Een bezoek aan een gastgezin in Istanbul toonde weer eens de enorme gastvrijheid die je als vreemdeling in Oosterse landen te beurt valt. Werkelijk alles werd uit de kast gehaald om het ons – ook culinair – naar de zin te maken. En ook hier mensen, die daadwerkelijk de handen uit de mouwen staken en actief waren in het verstrekken van iftar maaltijden (de maaltijd na zonsondergang in de vastentijd) voor de armen binnen en buiten Turkije.

Ook waren er nog ontmoetingen met de moeffi van Istanbul (ooit imam in Tiel), een gemeenteraadslid, behorend tot de Syrisch-orthodoxe kerk, werden moskeeën, kerken en het Joods museum bezocht, een dansvoorstelling met derwisjdansers en kreeg ik van onze gids Ahmet een korte cursus "Turkish streetcrossing".

Kortom een boeiende en leerzame reis, mede dankzij onze onvermoeibare en toegewijde gidsen Ahmet en Abdullah.



Verhalen uit de buurt

Het zwerfboek

"Zelfs uit het diepste dal is een weg omhoog." Dat schrijft iemand in het 'zwerfboek van Het Trefpunt'. Dat boek ligt in het kleine buurthuis Het Trefpunt in Rivierenwijk. Het is een mooi dik schrift met harde kaft. Er staat op: 'voor iedereen die hier wat in wil schrijven; een spreuk of iets anders! Wat je leuk vindt of wat je kwijt wilt!'

Het schrift heeft geen lijntjes. Het zijn gewoon bladzijdes met heel veel lege ruimte. Iedereen is totaal vrij om daar iets op te schrijven of in te tekenen, op wat voor manier dan ook. Inmiddels hebben diverse mensen dat gedaan. De lege bladzijdes vullen zich beetje bij beetje, met uitspraken en ontboezemingen... Ze geven een inklekje in wat er soms even in de zielen van mensen omgaat.

Hoewel ik veel mensen spreek en mensenkennis vergaar, besef ik vaak hoe moeilijk het is er achter te komen wat er leeft in mensen aan hoop en twijfel, domheid, drift, plezier, onzekerheid... Alleen de Eeuwige weet en ziet en kent ons, geloof ik. Maar zo'n zwerfboek helpt ons toch ook elkaar een klein beetje beter te zien. En ons moeizaam-mooie, gedeelde dagelijkse leven, waarvan dit boek een kleine spiegel vormt...

Soms lijkt de moeite en vertwijfeling dichtbij te liggen, als iemand schrijft "Liefde is een kwestie van levenslang geduld." Of "een man kan je vervangen, maar je kind nooit..." Getekend door het leven ben je dan, als je zoiets toevertrouwt aan het zwerfboek. Mens, wat heb je te verstouwen gehad? "Lach, en de wereld zal met je mee lachen; huil, en je huilt alleen..." Wie is het die zich in droefenis alleen heeft gevoeld? Misschien jij en ik, ja wij allemaal, bij tijd en wijle...

Ik ontdek ook levenslessen,

wijsheden en herkenbare spreuken. Naast "God heeft de mens geschapen, de mens de haast" lees ik ook die overbekende, maar toch weer mooie, eenvoudige, dierbare regel "het zijn de kleine dingen die het doen, die het doen..." En ergens staat er ook: "gisteren is geschiedenis; morgen is een droom; leef vandaag, want niemand heeft je morgen beloofd.!" En of iemand ons en zichzelf heel erg wil betrekken op de waarde van het nu.

Iemand schreef op een dag: "Door er voor elkaar te zijn weten wij ons gedragen door een kracht, die wij God noemen." Misschien lijkt dat ook wel op wat iemand anders op deze wijze vermeldde: "een vriend is iemand die het lied van je hart kent en deze weer kan zingen als jij hem vergeten bent..."

Bijzonder vind ik ook hetgeen iemand schrijft, waarvan ik zeker weet dat zij veel meegemaakt heeft in haar leven: "al zie je door de bomen geen licht meer, denk dan altijd: voor ieder schijnt de zon en die is gratis..." Dat doet me denken aan die ene waarmee ik begon "Zelfs uit het diepste dal is een weg omhoog."

Ooit heeft iemand het zwerfboek gekocht en neergelegd in het Trefpunt. Zo heeft het de functie gekregen die het nu heeft. Een mooie vondst, toch? Een prachtig middel om ruimte te geven aan wat er in mensen omgaat. Een vindplaats van inspirerende gedachten voor het nieuwe jaar, zoals deze, waarmee ik eindig: "gelukkig zijn is niet een bestemming, maar een manier van leven..." Dit wens ik jullie toe voor 2014!

*Heb het goed, en beste groet,
Titus Schlattmann,
pastoraal werker
Stichting Buurtpastoraat Utrecht.*

Dag en nacht
bereikbaar voor
directe hulp na overlijden
(030) 262 2244

PCB

UITVAARTZORG

Donaudreef 25 · 3561 EL Utrecht

pcbuitvaartzorg.nl



ANBI nr. 813846481



Sint Thomas
Stichting

Katholiek onderwijs in India is
mogelijk door uw hulp.

Wilt u ons helpen?

www.sintthomas.nl • Pastoor G. Paimpillil • Tel. 0650.813862

ABN-AMRO: 47.76.87.334, t.n.v.

St. Thomas Stichting te Utrecht



LAURENS BAAS MEDICOACHING

MANAGEMENT IN VERBINDING

coaching mediation training

met het oog op inspirerende samenwerking

dokters worden er beter van

Kennedylaan 2 3533 KH Utrecht tel 030-2947193 E contact@laurensbaas.nl
www.managementinverbinding.nl

Méér dan een uitvaart...

Omdat ieder persoon bijzonder is



(030) 296 66 66

barbarauitvaart.nl

Egginklaan 51 Utrecht

Nieuwe Vaart 5 Vleuten

SCHILDERSBEDRIJF
JOH VAN DOORN DE BILT B.V.



TEL. 030-2200109 WWW.JOHVANDOORN.NL

In Memoriam

Pater Piet Balm



Op 30 september overleed in klooster Marienhage te Eindhoven Pater Piet Balm. Piet was van 1967-1977 pastoor van de

Monica en later van de Nicolaas-Monica. Daarna werd hij pastoor in Culemborg. Na zijn emeritaat in 1996 kwam hij weer in Utrecht wonen om nog regelmatig te assisteren in de Augustinus en in zijn oude Parochie aan het Boerhaaveplein.

Met hoogtijdagen konden we genieten van zijn preek, die hij helmaal uit het hoofd leerde en waarin hij naar voren kwam als een wijs en mensbetrokken pastor. De rituelen deed hij meestal af op ouderwetse wijze, dat wil zeggen onverstaaanbaar en binnensmonds. Want heilige teksten hoeven niet altijd begrepen te worden.

Regelmatig kwam je hem in de wijk tegen bij oude bekenden, waar hij een luisterend oor en een opwekkend woord had, puttend uit de Schrift, de kerkvaders en het gewone leven. Bij de onthulling van de muurschildering van zijn oude Monicakerk aan de Otterstraat, was hij prominent aanwezig. Tot zijn leedwezen moest hij in 2011 uit zijn geliefde Utrecht vertrekken naar Eindhoven, toen het huis aan de Noorderstraat verkocht werd.

Begin deze zomer werd bij hem acute leukemie geconstateerd, het begin van een korte en hevige ziekte, waarvan hij zei, dat hij nooit had kunnen denken, dat het zo zwaar zou zijn. Zo is hij daar gestorven te midden van zijn medebroeders.

Piet was als pastor vooral een herder.

Bij zijn afscheid op 4 oktober in een volle Augustinus herdacht Paul Clement hem als een geleerd en wijs mens, die van tijd tot tijd leed aan de huidige naar binnen gerichte kerkpolitiek. Maar ook als iemand die heel dicht bij eenvoudige mensen kon zijn, en spelend op zijn piano kwetsbare mensen weer aan het zingen kon brengen. Een soort clown, die van het leven wist met een lach en een traan.

We zijn de Augustijnen dankbaar voor de inzet van deze herder, die heeft laten zien waartoe het geweld van de liefde in staat is. Moge hij rusten in vrede.

(Peter van Kessel)

Pater Ben Mulder



Deze dominicaanse pater was pastoor in de St. Antoniusparochie van 1965 tot 1978. Hij werd geboren in 1926 te

Leeuwarden als het één na jongste kind uit een gezin van acht kinderen. Zijn vader stierf toen Ben 1 jaar oud was en zijn jongste zusje moest nog geboren worden. Zijn moeder was van Italiaanse afkomst. Op 20 juli 1952 werd hij priester gewijd door bisschop Gerard van Velzen o.p. te Nijmegen.

Als parochiepriester was hij achtereenvolgens werkzaam in Schiedam en Alkmaar en vanaf eind 1965 pastoor en overste in de Antonius-parochie in Utrecht. In het boekje 'Rooms in Lombok' over 100 jaar Antoniusparochie, merkte de toenmalige huishoudster van de paters, Truus Steenbrink, op: "Ik heb onder drie pastoors gediend aan de Kanaalstraat. Pater Blessing,

pater Mulder en pater Mählmann. Ik kan wel zeggen: de leukste tijd was onder Mulder. Die man leefde zo met alles mee..." Ben had een rijke fantasie, hield van spelletjes en wist zijn eigen familieleden te amuseren met goochelen.

Onder Mulder vierde de parochie haar 75-jarig bestaan. Bij die gelegenheid gaf hij het fraaie foto-gedenkboek 'Een parochie onderweg' uit. Hij sprak toen de wens uit dat de parochie een gemeenschap zou zijn die "liturgie vieren en bidden en ook vol mededogen lief en leed weten te delen en bezorgd zijn voor elkaar; maar evenzeer daadwerkelijke zorg hebben voor hen die anders denken, geloven en leven; voor de armen, de zieken, de bejaarden, de buitenlanders en voor de verdrukten, waar ter wereld ook." Het lijkt een opdracht die de Antoniusgemeenschap tot op de dag van vandaag probeert te vervullen.

Vanaf 1978 was pater Ben Mulder nog werkzaam in Venlo en Nijmegen, onder meer met dak- en thuislozen. Gedurende zijn laatste levensfase werd hij geconfronteerd met lichamelijke beperkingen. Hij werd hardhorend, snel vermoeid en onzeker bij het lopen. Eind 2006 verhuisde hij naar het verzorgingshuis Berchmanianum. In de loop der jaren ging zijn dementie meer parten spelen. Een paar weken geleden bracht hij onder woorden dat zijn leven eigenlijk ten einde was. Hij ontving het sacrament van de ziekenzalving waarbij hij actief meevierde en stierf twee dagen later, op vrijdag 11 oktober, op 87-jarige leeftijd.

(Armand Heijnen)

Iedere uitvaart uniek. Yarden



Yarden Uitvaartzorg Utrecht

Yarden biedt u een passend advies en een persoonlijke uitvaart. Bij u in de regio kunt u vertrouwen op de deskundigheid van onze uitvaartverzorgers bij Yarden.

Yarden Utrecht
Melding van overlijden: **088 9273 610**
0800 8192

Algemene informatie: **0800 1292**
www.yarden.nl



Yarden Uitvaartzorg werkt volgens het Keurmerk Uitvaartzorg

YARDEN
Iedere uitvaart uniek

st barbara
R.K. BEGRAAFPLAATS

**Begraafplaats
St. Barbara**

Prinsesselaan 2
3583 GZ Utrecht
t 030 251 56 15

www.begraafplaats-sintbarbara.nl

Kring van Barmhartigheid: Dienstbaarheid en zorg

Zien, bewogen worden en in beweging komen. Dat is het kernthema van een groep mensen in Utrecht, die elke maand samenkomt in de "Kring van Barmhartigheid". Tot die groep behoren onze parochianen Clemie Bouman en Michiel Kersemaekers. Aan hen de vraag: wat is de Kring van Barmhartigheid?

- Door Nol van Beek -

Compassie of barmhartigheid vormt de kern van het geloof van joden, christen en moslims en ook in het boeddhisme is dit een centrale waarde, zegt Michiel. De Beweging van Barmhartigheid is een bondgenootschap van mensen die zich willen oefenen in een barmhartige levenshouding. De Beweging van Barmhartigheid vindt zijn oorsprong bij de Fraters van Onze Lieve Vrouw, Moeder van Barmhartigheid, beter bekend als de Fraters van Tilburg. Deze congregatie is opgericht in 1844 door bisschop Joannes Zwijsen (later de eerste aartsbisschop van Utrecht) en leeft naar het model van de H. Vincentius uit de 16^e eeuw, die zich inzette voor de armen en verschoppelingen in de maatschappij en die ook naamgever was van de St. Vincentiusverenigingen. Daarom staan de huizen van de fraters midden in de wereld, want zij wijden zich ook aan dienstbaarheid en zorg voor andere mensen.

In de woelige jaren aan het eind van de vorige eeuw, toen veel religieuzen hun ordes en congregaties verlieten, hebben ook de fraters zich bezonnen op de kern van hun bestaan. Zo ontstonden de Bondgenoten in Barmhartigheid, later genaamd Beweging van Barmhartigheid. Zij vonden en vinden het belangrijk dat

deze spiritualiteit van barmhartigheid wordt doorgegeven, want, zo zegt Michiel, zij vormt de "parel" van de fraters. De Beweging wil zich inzetten voor dit doel door tijd te nemen voor bezinning en zelfreflectie en door op eigen wijze barmhartigheid gestalte te geven en uit te dragen. Zij willen daarbij bijzondere aandacht geven aan personen en groepen



in de samenleving, die materieel of immaterieel kwetsbaar zijn en in nood verkeren. Streven naar een wereld waar ieder mens recht wordt gedaan kan als groep samen, maar ook individueel: op de plek waar je woont, werkt en mensen ontmoet. Op een school, in de zorg of binnen maatschappelijke organisaties als Vluchtelingenhulp, caritasinstellingen of andere hulporganisaties.

En dat gebeurt ook in de lokale Kringen van Barmhartigheid, waarvan er ook in Utrecht een actief is (zie

kader). Iedereen is welkom in deze kring, waarvan een aantal mensen vanuit een religieuze achtergrond is toegetreden. Maar dat sluit niet uit dat er ook uit andere bronnen, al dan niet religieus, geput wordt. Deze Kring heeft er voor gekozen zich met name te richten op bezinning en (zelf) reflectie. Vooral dit aspect spreekt Clemie aan: af en toe even weg van de enorme ruis die ons omringt in het dagelijks leven. Ook de speciale bezinningsdagen, door de landelijke Beweging georganiseerd, ervaart zij als bijzonder inspirerend.

De Utrechtse Kring

De Kring van Barmhartigheid in Utrecht komt tien keer per jaar bijeen in de Nikola-kommuniteit aan de Maliesingel (elke tweede dinsdagavond van de maand, maar niet in juli en augustus). In de kring wordt gesproken over thema's die met barmhartigheid samenhangen. Op dit moment zijn er negen deelnemers. Nieuwe deelnemers kunnen met hun eigen inbreng voor verfrissing zorgen, iets waar we naar uitzien! Heeft u interesse? Dan kunt u contact opnemen met de volgende mensen:

- de heer Michiel Kersemaekers,
tel: 030-294 95 51

- Broeder Leo Brouwers,
tel.: 030-238 14 46

Meer informatie kunt u vinden op de website:

www.barmhartigheid.nl

Scheidend burgemeester betekenen voor de mens

Vanaf 1 januari middernacht is Aleid Wolfsen geen burgemeester van Utrecht meer. Ludgerus en Martinus magazine zochten hem op in zijn werkkamer. De bijbellessen uit zijn jeugd vormen nog altijd zijn drijfveer om goed te doen.

- Door Werend Griffioen -

'Mijn rol als burgervader vind ik mooier dan ik had verwacht. Het formele overleg vergt veel tijd. Maar het contact met individuele mensen vind ik toch wel het meest bijzonder. Ik kom bij zoveel mensen en instanties over de vloer. Elke dag is er wel iets unieks, waarbij ik denk: wat bijzonder dat ik hier bij mag zijn en dat dit in mijn gemeente gebeurt. Ik zie het als snoepjes van de dag.

Neem zo'n evenement als de Singelloop. De saamhorigheid, de geweldige sfeer en dat allemaal voor een goed doel als het Reumafonds. Ja, de mensen reageren verrast als ze zien dat de burgemeester zelf ook meeloopt. Ik voel dat ik er dan helemaal bij hoor. Jammer genoeg kon ik dit jaar niet meedoen door een blessure.

"In de tijd dat het referendum voor de nieuwe burgemeester werd gehouden, maakte ik zwerftochten door de stad en heb ik gelogeed bij mensen thuis. Tijdens die gang door Utrecht ben ik ook veel eenzaamheid tegengekomen. Die heeft me naar de keel gegrepen. Ik werd ook ontroerd door de inzet van medeburgers die op bezoek kwamen bij eenzame mensen en hen hielpen om ze de weg te wijzen naar instanties of om hun administratie

op orde te brengen. Ja, nu met de Kerst weer op komst schrijft die eenzaamheid extra. "Iets te kunnen betekenen voor de mensen in de stad maakt mij dankbaar. Een terminale kankerpatiënt was voorgedragen voor een lintje. Volgens de regels zou ze moeten wachten tot Koningsdag. Maar dan vraag ik het ministerie om een uitzondering te maken, zodat ze de onderscheiding nog bij leven ontvangt. Zulke persoonlijke contacten ga ik missen."

Welzijn

"Het welzijnswerk verandert. Er is een tendens dat mensen meer zelf de kar gaan trekken. Daarmee zijn mensen niet per se slechter af. Onlangs nog spraken bewoners in Oudwijk zich uit om zelf de schouders te zetten onder het behoud van hun wijkcentrum. Prachtig. De gemeente stuurde vroeger welzijnswerkers de wijken in, tegenwoordig starten mensen zelf iets op en komt de gemeente in actie als er ondersteuning gewenst is. In die zin is welzijnswerk nu sterker gericht op het activeren van mensen. Wil je de wijk beter maken, dan moet je zelf de handen uit de mouwen steken. Maar het is ook een kwetsbare situatie. Van ouderen kun je niet altijd verwachten dat ze in staat zijn om in actie te komen. Dus aan de ene kant moet de gemeente bezuinigen, aan

de andere kant moet ze er ook voor zorgen dat er geen mensen buiten de boot vallen. Kerken kunnen daarin een belangrijke rol spelen om aan de bel te trekken. In de haarvaten van de samenleving, in kerken en maatschappelijke instellingen, kom je op het oog gewone mensen tegen die heel bijzonder blijken te zijn. Niet om onnodig vriendelijk te doen tegen u, maar ik vind kerken oprecht van zeer groot belang voor de samenleving. '

"Natuurlijk moet de overheid wel de scheiding tussen kerk en staat in acht nemen. Dat we als gemeentebestuur de kerken korten op de onderhoudssubsidie heeft te maken met het feit dat we echt minder geld hebben. Bovendien werden kerken bevoordeeld ten opzichte van andere particuliere instellingen. Met het terugbrengen van de subsidie hebben we dit gecorrigeerd. En let wel: via de WMO-regelingen stellen we ook kerken in staat hun diaconale en sociale doelen te helpen realiseren. Al met al worden kerken zeker niet benadeeld.

"Religie is voor heel veel mensen een belangrijke drijfveer om te doen wat ze doen. De naastenliefde vormt een belangrijke basis om waarden als solidariteit en gezamenlijkheid vorm te geven."

Aleid Wolfsen wilde iets en in de stad

Vertrouwen

"Je bent full-time burgemeester. Het is in die zin meer een levenshouding dan een baan. Daarin beweeg je tussen uitersten, van positief tot negatief. Ik kan soms heftig boos worden als iets misgaat. Maar ik ben ook oprecht blij als dingen goed gaan. Helaas komen de positieve gevallen veel minder in het nieuws. Neem het homostel Hans en Ton dat is weggepest uit Leidsche Rijn. Dat had absoluut beter gekund. Wat daar gebeurde, is een schande.

Maar het gaat ook heel vaak goed. Dat we effectief kunnen ingrijpen bij discriminatie of geweld tegen homo's. Ik heb hier in mijn werkkamer bloemen van homostellen gehad die me bedankten voor mijn aanpak.

"Wat aan mij kleeft aan negatieve reputatie door berichtgeving over mijn woonkosten en onjuiste declaraties berust op beeldvorming, niet op feiten. Of ik vertrouwen heb kunnen geven aan de inwoners van Utrecht? Dat is aan de mensen om te beoordelen. Ik heb mijn best gedaan.

"Weet u waar ik echt een kick van krijg? Dit artikel uit *Trouw*, een onderzoek van mei dit jaar naar de meest populaire steden om te wonen. Daarin staat Utrecht op nummer één. Daar ben ik echt zo trots op! Utrecht is een zeer sociale stad waar allerlei groepen optimaal tot hun recht komen. We zijn erin



Foto: Humphrey Daniel

geslaagd om Utrecht veiliger te maken. Dit resultaat moeten we koesteren en bewaken."

Overtuiging

"Ik ben opgegroeid in Oldebroek, in een regio die je het best kunt omschrijven als een mengelmoes van levensovertuigingen. Van zwaar christelijke SGP-kiezers tot rooms-katholieken tot seculiere PvdA-ers. Die verscheidenheid zag je terug in de gemeenteraad en dat heeft mijn politieke denken gevormd.

"Ik weet nog hoe boos ik was toen de subsidie voor geestelijke vorming in het openbaar onderwijs werd ingetrokken. Want ook de humanisten vroegen om geld. Dat was voor de christelijke partijen een brug te ver. Ik zat toen nog niet in de gemeenteraad maar heb me er

wel heel druk over gemaakt. De overheid hoort neutraal te zijn en niemand voor te trekken.

"Ik ben ook gevoelig voor het koeioneren van mensen. Ik ben zeer voor de vrijheid van meningsuiting. Het is goed dat er ruimte is voor godslastering. Alleen God zelf bepaalt of hij zich beledigd voelt. Je moet in dit land tegen een grap en tegen een stootje kunnen. Dat zeg ik ook altijd tegen immigranten bij hun naturalisatie. Maar zodra je mensen wegzet omwille van

hun geloof, ze echt beledigt, ga je een grens over. Godsdienst of een levenbeschouwing zit bij mensen zo dicht op hun huid of in hun hart dat ze ontzettend geraakt kunnen worden. "Ik kom uit een mainstream protestants gezin. Alles meegemaakt, catechese, zondagsschool, kerkgang, jongelingenvereniging. Maar uiteindelijk ben ik losgezongen van de kerk. Zonder rancune overigens. Het was een vrolijke beleving van het geloof bij ons thuis. Ik ben als kind door de Bijbel onderwezen in goed en kwaad. Dat morele kompas is mijn houvast in het leven. Ik geloof dat ieder mens ter wereld komt met een besef van goed en kwaad. De bioloog Frans de Waal stelt dat ook dieren dat hebben. Ik beschouw solidariteit met de zwakken in de samenleving als een synoniem voor de christelijke naastenliefde."

Schiller Theater

Place Royale

Foto: Daphe Schinkel

biedt sfeer en ambiance

Het Schiller Theater Place Royale is een bijzonder sfeervol Rijksmonumentaal theater met zo'n 134 stoelen. Het theater, in het hartje van Utrecht, heeft een uitstekende akoestiek. Wij hebben het komende seizoen bijzondere voorstellingen gepland, poëzie, musical, klassieke concerten, cabaret, kleinkunstvoorstellingen, Utrechts Cabaret Festival, voordrachten, lezingen, congressen, Utrechts Kleinkunst Festival, kindervoorstellingen, Argentijnse tangoconcerten, salons en toneel.

Minrebroederstraat 11 3512 GS Utrecht Tel: 030-2319380
reserveringen: www.schillertheater.nl

Sponsor: Schinkel Benelux Stefon b.v.

St. Dominicuskerk



Palestrinastraat 1, 3533 EH Utrecht
Telefoon: 030 – 293 52 45 | ma-vr : 9-12 uur
Mail: secretariaat@dominicuserkrecht.nl
Website: www.dominicuserkrecht.nl
Vieringen: zondag 10.00 uur ;
1e Vrijdagviering 10.00 uur

Gezinskerstviering

Dinsdag 24 december om 19.00 uur gezinskerstviering voor de hele wijk. Kinderen mogen verkleed als schaapje, herder of engel komen. Het thema is kinderen en ouders, vluchten en welkom zijn.



Maria Lichtmis, zondag 2 februari, 10.00 uur

In deze familieviering voor jong en oud, waarin gedoopt zal worden, zijn ook alle dopelingen van het afgelopen jaar aanwezig. Ouders dragen net als Jozef en Maria hun kind op aan God. Bij het noemen van hun namen worden kaarsjes aangestoken bij het Mariabeeld. De doopschelpjes mogen na afloop mee naar huis.

Activiteiten Vrienden van de Dominicus

Zondag 15 december, 15.00-16.30 uur: Kerstconcert

Vrouwenkoor Otia, Weerklank, Popkoor Zulen en De Derde Verdieping zingen prachtige kerstliederen. Verteller Gottfrid van Eck draagt 'De Kerstnar' voor. Na afloop Glühwein en warme chocolademelk.
Toegang gratis

Zondag 5 januari, 15.00-17.30 uur: Rumoerige aftrap

De zondagse viering om 10.00 uur staat in het teken van 'Fundament'. 's Middags geen rust maar rumoer: we luiden het Jaar van het Fundament in met tromgeroffel en workshops percussie voor jong en oud onder leiding van Frederike de Winter.
Toegang gratis

Donderdag 9 januari, 20.00-21.30 uur: Begeleide meditatie onder leiding van Seintje Bos

Stilte / waar je God kunt horen / open hart en open oren / stilte om te zijn (uit de Hoogmis van Henry

Vrieten). Deze meditatiegroep is bedoeld voor wie enige ervaring heeft met meditatie. Nieuwe deelnemers zijn welkom om één keer of vaker mee te doen. *Vervolgdata:* donderdagavond 13 februari, 13 maart, 10 april, 8 mei en 12 juni. *Locatie:* dagkapel Dominicus, Palestrinastraat 1. *Kosten:* € 65,- voor de hele serie, €12,50 voor een losse avond. *Aanmelden en informatie:* info@seintjebos.nl

Vrijdag 17 januari, 20.00-21.30 uur: Basis cursus meditatie onder leiding van Seintje Bos

In vier avonden leren de cursisten om op een eenvoudige manier tot verstillings en concentratie te komen en maken zij kennis met verschillende technieken uit het Oosten en het Westen. De cursus wordt inhoudelijk geïnspireerd door de joods-christelijke traditie. *Vervolgdata:* vrijdagavond 31 januari, 14 en 28 februari. *Locatie:* Dominicuskerk, Palestrinastraat 1 *Kosten:* € 60,- info@seintjebos.nl

Zondag 19 januari, 20.00-22.00 uur: Boeken+

In de serie Boeken+ staat telkens één literair werk centraal. Classica en kunsthistorica Grieta Felix vat de inhoud samen en licht er één aspect uit: de achtergrond van een personage, de relatie met een schilderij of muziekstuk, de historische achtergronden et cetera. De titel is nog niet bekend.

Locatie: Dominicuskerk, Palestrinastraat 1

Kosten: € 7,- (incl. consumptie)

Aanmelden: info@denieuwedominicus.nl of 030-2935245 (werkdagen 9.00-12.00 uur)

Zondag 9 februari, 20.30-22.30 uur: Kenniscafé Het effect van gender op de pensioenen van vrouwen

Heleen Ietswaart (em. hoogleraar rechtssociologie aan de EUR) gaat in op de ongelijke behandeling van vrouwen in het vroegere pensioenstelsel en de effecten die dit tot op de dag van vandaag heeft. Dat jonge vrouwen ook minder pensioen opbouwen, heeft niet met discriminatie maar wel ook met gender te maken. *Locatie:* Dominicuskerk, Palestrinastraat 1A
Toegang gratis, maar vrijwillige bijdrage wordt op prijs gesteld.

Zie ook:

www.denieuwedominicus.nl

St. Jacobuskerk



Prins Bernhardplein 40, 3555 AL Utrecht
Telefoon: 030 – 244 22 01 | ma-vr: 9-13 uur
Mail: mail@rkzuilen.nl
Vieringen: zondag 11.00 uur; zaterdag 18.30
uur; 1e Vrijdagsviering 10.30 uur

Kerstviering voor kinderen, ouders, opa's en oma's in de Jacobus

Kerstavond 24 december is iedereen weer welkom om met elkaar Kerstmis te komen vieren! Wat vieren we dan? Dat er een kindje is geboren, kindje van God. We vieren dat wij allemaal welkom zijn in de stal, groot en klein, jongens, meisjes, herders, wijzen, schapen, kamelen en wie kun jij nog bedenken? En weet je dat er al meer dan 40 kinderen aan het oefenen zijn in het koor? We ontmoeten elkaar in de Jacobus-, Ludgerus- en Salvatorkerk om 19.00 uur.



Rozenkrans

Dit najaar hebben we een oude traditie uit de kast gehaald: het rozenkransgebed. Voor velen is het lang geleden dat zij dit gebed



hebben gebeden. Waarom niet nog eens opnieuw onder de aandacht gebracht? De belangstelling was boven verwachting. Elke oktoberwoensdag waren wij weer bij elkaar om Marialiederen te zingen en de rozenkrans te bidden. Na afloop was het samenzijn gezellig, kon er aandacht aan elkaar worden geschonken en zoals iemand zei: Het was fijn en het heeft inderdaad wel iets, zo gezamenlijk bidden en zingen. Hoe was het ook alweer...? "Waar drie mensen in mijn naam samen zijn daar ben ik in uw midden?" We gaan dus hiermee door. In de meimaand bent u weer uitgenodigd!
(Het Ouderenpastoraat)

Volkskerstzang

Zingen in het teken van vrede, zigeunermuziek, gedichten en verhalen, stemmen in het donker, vier verschillende saxen en heel veel alom bekende kerstliederen. Dit klinkt u toch als muziek in de oren? Wij nodigen u van harte uit voor de Zuilense Volkskerstzang op zondag 22 december om 19.00 in de Jacobuskerk op het Prins Bernhardplein 39. Om 18.45 zullen de eerste liederen worden gespeeld bij de vuurkorf. Na afloop van de samenzang is er warme chocolademelk en kerstbrood.

We zien uit naar uw komst en om er met elkaar iets heel moois van te maken.

(De Commissie Volkskerstzang Zuilen)

Een mannenkoor in de St. Jacobus geloofsgemeenschap

In september kreeg onze dirigent Emile Simons het verzoek van de Commissie Volkskerstzang Zuilen om mee te werken aan de Volkskerstzang (zie artikel op deze pagina). Er werd specifiek verzocht om een mannenkoor, omdat er in de katholieke kerk zo mooi gregoriaans gezongen wordt. In overleg met een paar mannen van het koor Maria ten Daele zijn wij op 1 oktober gestart met een mannenkoor. Het bevalt ons zo goed dat wij er mee door willen gaan. Daarom zingen wij gregoriaans in de dienst van 1 en 29 December.

Mochten er mannen zijn die met dit koor mee willen doen, dan kunnen zij voor meer informatie bellen : 06-23313908. *(Kees Ebbenhorst)*

Overleden

Op 13 oktober 2013 overleed op 84-jarige leeftijd onze trouwe vrijwilliger Co Mackaay. Hij maakte deel uit van de tuingroep en was daarin een steunpilaar. Hij werkte altijd met goede zin. Hij was een zeer goede collega en werd gerespecteerd voor zijn werkkraft. Helaas heeft hij de strijd tegen de gevreesde ziekte niet kunnen winnen. Op 18 oktober hebben wij samen met zijn vrouw Catherien, kinderen, kleinkinderen, familie en kennissen in de St. Barbarakapel op de begraafplaats afscheid van hem genomen. Wij zullen hem erg missen.

Net terug van zijn begrafenis en de slag nog niet te

boven, ontviel ons ook op de 18^e oktober ook nog Cees Zorn op 77-jarige leeftijd. Cees was koster en collectant en voorheen met zijn vrouw Leny ook verantwoordelijk voor de kerkversiering. Hij was trouw en loyaal aan zijn parochiegemeenschap. Op vrijdag 25 oktober hebben wij hij ook van hem in een druk bezette viering in zijn Jacobuskerk afscheid genomen..

De Locatieraad, de Tuingroep en de Kusters zijn aan deze twee bijzondere mensen veel dank verschuldigd. Wij wensen Catherien en Leny met kinderen en kleinkinderen heel veel sterkte toe.

St. Rafaëlkerk

Lichtenberchdreef 4, 3562 RD Utrecht
Telefoon: 030 – 261 12 52 ma-vr : 10-12 uur
Mail: secretariaat@sint-rafael.nl
Website: www.sint-rafael.nl
Vieringen: zondag 11.00 uur; zaterdag 19.00 uur; donderdag 9.00 uur

De kerk in december

December, Advent, Kerstmis en Nieuwjaar. Momenten dat onze kerk net iets anders, in één woord: warmer, is. Van de advent, voorbereiding op de komst van Jezus, zijn al twee zondagen voorbij, maar er volgen er nog twee. Vieringen op zaterdagavond en zondagmorgen. Op dinsdag 24 december is de kerstnachtmis, om 22 uur, met zang van het gemengde koor. Eerste en tweede kerstdag vieringen om 11 uur. En, zoals onze traditie het voorschrijft, de minimarkt op dinsdag 31 december. Hopelijk net zo gezellig als andere jaren. Waarbij de oliebol met koffie of thee of glühwein zeker zal smaken. Vanaf 10 uur kunt u terecht. En, ook traditie, een viering op woensdag 1 januari 2014 om 11 uur, met aansluitend nieuwjaarsreceptie. Koffie en thee, olieballen, en later een gezellig drankje. Van harte uitgenodigd voor alle vieringen!

Kerkversiering

In de decembermaand wordt veel aandacht besteed aan de versiering van de kerk, dus ook dit jaar. Denk aan bloemversiering, kersttakken/bomen, kerststal.



En daar zijn vele handen voor nodig. Tot nu toe is dat altijd gelukt, maar toch willen we liefhebbers van bloemschikken uitnodigen om mee te komen doen. Nieuwe handen, nieuwe hoofden, nieuwe ideeën. Als u geïnteresseerd bent, maak dan

eens een praatje met een van de vrijwilligers die u altijd ongedwongen kunt ontmoeten in de Ontmoetingsruimte na de zondagse viering.

Marialof

Voor het eerst sinds lange tijd was het in de maand oktober zover. Op de dinsdagavonden werd om 19.00 uur een plechtig Marialof gehouden. Heel voorzichtig besloten we om te beginnen met 15 liturgieboekjes. Hoeveel mensen zouden er geïnteresseerd zijn in een lof in deze tijd? We wisten het niet. Uiteindelijk bleek er veel belangstelling te zijn. Elke dinsdagavond verzamelden zich zo'n 30 mensen in de dagkapel. Met zo'n mooie groep samen bidden en zingen is een bijzondere ervaring. De eerste avond hoorden we hoe Maria en de



leerlingen na de Hemelvaart van de Heer bij elkaar bleven en volhardden in het gebed. De mens die zich al biddend in vertrouwen richt tot God. De avond daarna stond in het teken van de ontvankelijkheid van Maria. Na de aankondiging door de engel Gabriël is haar gelovig antwoord: mij geschiede naar uw woord. Onszelf door de Heer durven laten uitdagen en openstaan voor zijn liefdevolle genade.

De derde avond hoorden we het verhaal van de bruiloft te Kaana. Maria wijst haar Zoon op de noden van de mens ("ze hebben geen wijn meer"). En zij zegt tegen de bedienden: doe maar wat Hij u zegt. Maria als voorspreekster bij de Heer voor al onze noden. In gebed mogen we haar vragen om ook voor ons en onze medemensen voorspreekster te zijn. Maar ook krijgen wij een opdracht van haar: doe maar wat Hij u zegt. En tenslotte eindigden we bij de grote vreugde en heerlijkheid van God, die wordt verwoord in psalm 29. De stem van de Heer klinkt machtig en zijn glorie is groot.

Een Marialof bestaat uit twee delen. In het eerste deel kan er gekozen worden voor het bidden van de rozenkrans met eventueel de Marialitanie. Of kunnen er psalmen gelezen worden zoals in het avondgebed. Beiden varianten hebben we gebruikt. In het tweede gedeelte volgt dan de uitstelling van het Allerheiligste. Dit is een bijzondere manier van communiceren.

We nuttigen het Lichaam van de Heer niet. In plaats daarvan ervaren we zijn tegenwoordigheid bij de uitstelling. En prachtig was het om zovelen de bekende liederen (Tantum ergo, Pange lingua, Adoro te) mee te horen zingen. Marialof is niet iets uit vervlogen tijden. Het is een levende manier om de Heer te ontmoeten en tot Maria te bidden om haar steun en voorspraak. En ook de wat jongeren die aanwezig waren werden geraakt door de rituelen en gebeden.

De Kerk bevordert deze devotie zeer, en terecht. Bij voorkeur wordt een Marialof gehouden onder leiding

van een priester of een diaken. Zij bedienen ook de eucharistische zegen aan het einde van het lof. Maar, ook als er geen priester of diaken voor kan gaan is het zeer aanbevolen dat er regelmatig uitstelling plaats vindt om gelovigen de gelegenheid te geven op een bijzondere manier bij de Heer te zijn.

Dat we op deze manier in oktober konden vieren is te danken aan verschillende vrijwilligers. Het toont aan dat er in de Ludgerusparochie sprake is van een levendige gemeenschap met vrijwilligers die zich willen inzetten voor dit soort initiatieven. En dat er ruimte is voor vele vormen van ontmoeting met de Heer. Jezus zegt immers zelf dat er in zijn huis plaats is voor velen. Christus zelf nodigt ons uit om (in mei van het aankomend jaar?) hem op deze manier te ontmoeten. Van harte spreek ik de hoop uit dat dit een begin mag zijn van een hernomen traditie.

(Pastor Rigo Loozekoot)

Thuiskomen

In het Ludgerus Magazine van 22 oktober stond het stukje: "vrijwilliger overleden". Die vrijwilliger was An Pastoor. Jarenlang heeft zij zich liefdevol voor de St. Rafaëlkerk en haar gemeenschap ingezet, met haar kenmerkende vrolijkheid en gulle lach. De eucharistieviering met Adri Verweij en de crematieplechtigheid op 27 september, stonden geheel in het teken van hoe zij was. Altijd vrolijk, positief en opbeurend, een vriendelijk woord en niets was teveel. De zon scheen en haar liefde was die hele dag voelbaar.

Wij, als familie, hebben die dag daarom als een warm en liefdevol afscheid ervaren. Niet in de laatste plaats door alle belangstellenden, met name van onze gemeenschap, hun steun en bemoedigende woorden. Daar zijn wij zeer dankbaar voor.

Op 2 november zijn mijn zus en ik naar de viering geweest van Allerzielen, een prachtige viering. Vol liefde werd gesproken over de dierbaren die ons het afgelopen jaar zijn overleden en daar werden kaarsen voor ontstoken. De kruisjes van de dierbaren met hun namen stonden op het altaar en konden na de heilige mis in ontvangst worden genomen door een familielid. Zo ontving mijn zus het kruisje van onze moeder An Pastoor. Het was een emotioneel moment... Voor ons wat het even thuiskomen...

(Anneke Pastoor, namens Loek Pastoor en familie)

St. Josephkerk



Draaiweg 44, 3515 EM Utrecht
Telefoon: 030 – 271 93 93 ma, di, vr : 14-16 uur
Mail: draaiwegkerk@planet.nl
Vieringen: zondag 9.30 uur;
1^e Vrijdagviering 10.00 uur

Gregoriaanse Schola

De afgelopen Allerheiligenviering met de gregoriaanse schola werd goed bezocht. De gekozen tijd –'s middag- is voor menigeen aantrekkelijk. De schola blijkt duidelijk in een behoefte te voorzien; er waren weer enkele nieuwe aanmeldingen. De Joseph deed tijdens de allerheiligenviering dienst als "Gods prentenboek". Er zijn in de Joseph inderdaad nogal wat heiligen afgebeeld, in de gebrandschilderde ramen, een kleine greep: St Willibrord, St Bonifatius, Ste Gertrudis van Nijvel (tegen mollen, ratten en muizen...). Ook de afbeelding van St. Ludgerus op de cover van dit magazine is uit de Josephkerk.

De schola heeft in ieder geval gezongen op de 1^e Advent en zal mogelijk ook nog zingen in de kersttijd.

Intr. 7.
U-er * ná-tus est nó-bis, et fí-li-us dá-tus est
nó-bis : cú-jus impé-ri-um super hú-me-rum é-
jus : et vocá-bi-tur nó-men é- jus, má-gni consi-
li- i Ange-lus. Ps. Can-tá-te Dó-mi-no cánti-cum nó-
vum : * qui-a mi-rá-bi-li-a fé-cit. Gló-ri-a Pá-tri.
E u o u a e.

Kerst met Kinderen

Zoals ieder jaar ook dit jaar weer de traditionele kinderkerst op de middag voor Kerst (24 december om 16.30 uur). Voor het eerst met Pastor Gerrit-Jan Westerveld, die het overneemt van Peter van Kessel. De werkgroep - Henriëtte Bach, Corina Bakker en

Marc Jarmuszewski - bereidt samen met Gerrit-Jan de viering voor. De viering trekt steeds veel kinderen. Het is een viering waar even de strakke regels worden ge"viert" en alle kinderen van de wijk, met hun ouders en grootouders, welkom zijn. Het kerstverhaal staat centraal, de kinderen hoeven voor een keer niet stil te zitten: er wordt getekend, gespeeld, gegeten en gezongen. We zoeken nog op een (kerst)-baby, die kwam -vorig jaar- als uit de hemel, toch nog precies op tijd.

Nachtmis

Kerstavond ook weer de plechtige Kerstnachtviering (21.00 uur), met Pastor Oscar Swijnenberg, geen onbekende in de wijk. Met een aansprekende preek en veel bekende en een paar minder bekende kerstliederen. Hoewel Kerst niet het belangrijkste christelijke feest is (dat is Pasen...) is het dat voor veel mensen in feite wel, afgaande op de opkomst.



Dickens:
Scrooge
(Christmas
Carol)

Net als in het verhaal van Charles Dickens gaan de gedachten terug naar de Kerstmis van vroeger, van nu en van de toekomst. En als het goed is, is er net als in dat verhaal een keerpunt: wat kan ik in de toekomst beter doen? Dat is waar Kerst ook om draait. Een nieuw begin, met aandacht voor elkaar en gulheid, in alle opzichten.

Oudjaar

Oudjaar vieren we weer met Anne-Marieke, knus rond het altaar om 19.00 uur. 2013 bracht ons de nieuwe paus en in de Ludgerus een nieuwe Pastoor-moderator. De verwachtingen bij de Paus zijn erg hoog. In 2014 zal er voor de Joseph niet zo veel veranderen: de Joseph gastvrij open staan, te beginnen met een Woord & Communieviering en aansluitend de Nieuwjaarsborrel op 5 januari.

Kerstconcert

14 december 20.15 uur met het Monteverdi kamerkoor.

St. Nicolaas-Monicakerk

Boerhaaveplein 199, 3552 CT Utrecht
Telefoon: 030 – 244 13 19 ma-vr : 9-12 uur
Mail: rk.kerkcentrum@nicmonpar.nl
Vieringen: zondag 10.00 uur;
woensdag 9.30 uur morgengebed

Sinterklaasfeest

Het is elk jaar weer spannend: komt hij wel of komt hij niet? En ja hoor, ook dit keer kwam hij wel: Sinterkaas op donderdag 5 december in ons kerkcentrum. Samen met de locaties Joseph en Jacobus hebben we het patroonfeest van Nicolaas gevierd. Er was koffie met amandelstaaf, speculaas en pepernoten. Vervolgens kwam de feestcommissie met een leuk cabaret. Het thema was dit keer Sinterklaas Internationaal. Toen onze harten vol verwachting klopten, maakte uiteindelijk ook de goedheiligman zelf zijn opwachting. Hij nam plaats op de prachtige zetel en voor velen van ons had hij een goed woord en natuurlijk pepernoten. Ook reikte hij zoals elk jaar weer de zogenaamde Sinterklaastrofee uit aan een van onze vrijwilligers: Jan Beemer, als dank voor zijn jarenlange inzet. Hierna kregen we een heerlijk glas bisschopswijn en verzorgde Cock weer een geweldige bingo. Met voor ieder een grote chocoladeletter werd de gezellige avond afgesloten. Tot volgend jaar Sint!



Kerstvieringen en Oud en nieuw

De Spaanse gemeenschap viert kerst op zondag 22 december en de kinderen gaan zorgen voor een kerstsfeer.

De 'Nachtmis' in onze eigen kerk houden we dinsdag 24 december om 21.00 uur, waarin Pastor Gerrit Jan Westerveld voorgaat.

Dinsdag 31 december, Oudejaarsavond is er een dankviering om 19.00 uur, waarna gezellig samenzijn voor wie dat wil.

Navidad 2013: La Familia de Nazaret y nosotros

En noviembre 2013 nació un niño en medio del escomblera que dejó el tifón en las Filipinas. Y en Holanda hay niños que son víctimas del divorcio de sus padres que se describen como *vechtscheiding*. Y hay padres que dejan sus tierras, cruzan el mar en búsqueda de un futuro mejor para sus hijos ¡Qué realidades!

En medio de los contrastes que marcan nuestro tiempo nace de nuevo Jesús, el Dios con nosotros. En la familia de Nazaret de aquel tiempo el Niño está en el centro. José y María comprenden su vida como un servicio al misterioso plan de Dios a realizarse en Jesús. La familia de Nazaret es un ejemplo de familia fundada en el amor a Dios vivido en el amor entre quienes la forman para todos los tiempos. También son nuestros intercesores: busquemos, pidamos y cultvemos la cercanía y la protección de la Familia de Nazaret para nuestras familias. Y así celebramos la fiesta del Dios-con-nosotros, sabiendo que Alguien camina con nosotros en medio de nuestros gozos y esperanzas, de los sufrimientos y tristezas de toda la gente.

De nuevo nos deseamos mutuamente « Feliz Navidad » pero de todo el corazón les deseo a todos Ustedes que esta Navidad sea una Navidad especial.
(Toos Beentjes, pastoraal werker)

Bautizo

El 13 de octubre se bautizó a la niña Eliza Carolina Moreno Ruíz en un ambiente de fiesta, fiesta del Sr. de los Milagros y de la Virgen del Pilar.

La bautizada estuvo muy bien acompañada por sus padres, abuelitos y tíos y familiares.



St. Antoniuskerk



Kanaalstraat 200, 3531 CR Utrecht
Telefoon: 030 – 293 08 79
Mail: antoniusvanpadua@hotmail.com
Vieringen: zondag 10.00 uur; woensdag
19.00 uur vesper

Byzantijnse vieringen: dankbaar en misschien even wennen

Als Byzantijnse gemeenschap zijn wij heel erg blij dat wij in de Sint Antoniuskerk onze vieringen kunnen voortzetten. Omdat veel gelovigen van verre komen is de begintijd van onze vieringen 10.30 uur. Wij zijn bijzonder getroffen door het feit dat zoveel parochianen van deze kerk onze vieringen meemaken. Het moet voor hen als "gewone katholieken" toch echt wel even wennen zijn. Ook voor de Wladimirskajagemeenschap was het even wennen en daardoor kon de eerste keren niet alles even perfect verlopen. Maar dank zij goede hulp van parochianen en enkele nieuwe bezoekers van elders in onze vieringen begroeten is er toch reden tot grote dankbaarheid.

Bijzondere vieringen

In de Byzantijnse traditie kent men geen Allerzielenviering op 2 november. In onze gemeenschap zijn we gewend de overledenen te gedenken op een van de zondagen in het begin van de Grote Vasten. Dit jaar zal dat zijn op 16 maart. Na de viering krijgen de kerkgangers een kaarsje in de hand en worden de namen van overledenen genoemd tijdens de zogenaamde Litia, een speciaal gebed met heel mooie zang en bewieroking van de tafel met het kruis en kaarsjes ter gedachtenis aan hen die ons zijn ontvallen. Het eindigt met het langzaam uitstervende gezang: "Eeuwige gedachtenis"

Op zondag 17 november werden aan het begin van de viering iconen gewijd voorafgaand aan de viering. Iconen hebben een heel belangrijke plaats in de geloofsbeleving van Byzantijnse christenen. Maar ook gewone katholieken en ook protestanten ontdekken de waarde van iconen. Na de viering overhandigde de priester de gewijde iconen weer aan de eigenaren als door de kerk erkend, en door

Gods Heilige Geest beziel. Op tweede Kerstdag vieren we Kerstmis. En op maandag 6 januari 2014 vieren wij als byzantijnse gemeenschap het feest van de Verschijning des Heren met grote waterwijding. Katholieken denken bij dit feest aan de aanbidding van Jezus door de wijzen uit het Oosten, de drie koningen. Maar in de Byzantijnse traditie heeft men altijd vastgehouden aan de oorspronkelijke gedachtenis van deze dag, namelijk de Doop van Jezus. Zeer waarschijnlijk ligt de oorsprong in Egypte, waar het christelijk geloof al in de eerste eeuw van onze jaartelling werd verspreid. Op 6 januari vierde men daar het feest van de God van de Nijl. De Nijl is immers de grote levensader en de allervoornaamste waterbron van dit droge land. Dit feest werd gekerstend en in plaats van de Nijl denken christenen aan de Jordaan. Omdat Jezus in het water van de Jordaan afdaalde werd hiermee het water geheiligd. Aan het eind van de Byzantijnse viering wordt het kruis drie maal in een groot vat met water gedompeld. De gelovigen komen daarna naar voren, drinken van het water, vereren de icoon van dit feest en het evangelieboek, en worden door de priester gezegend met het pasgewijde water. Zo gedenkt ieder zijn of haar eigen doop.

(Pastor Paul Brenninkmeijer)

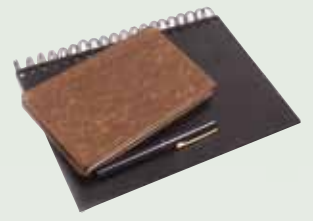
Herdertjesviering

Op kerstavond, 24 december, zal om 19.00 uur de traditionele Herdertjesviering van de Antoniuskerk plaatsvinden. De voorbereidingsgroep is al druk bezig. Er zijn nieuwe kostuums gemaakt om het kerstverhaal nog echter te kunnen naspelen. Wie zal dit jaar Jozef zijn? En Maria? En het kindje Jezus??



Op de foto zie je een sfeerimpressie van de Herdertjesviering van vorig jaar: de Kerstengel toont aan alle kinderen het pasgeboren kind...

Agenda berichten



Avondgebed in Adventtijd

Oranjekapel woensdag 10 dec. 19.00 uur

Oecumenisch avondgebed in samenwerking met Jacobuskerk, Josephkerk, Nicolaas-Monicakerk en Protestantse Gemeente Utrecht

Dominicuskerk woensdagen 11 en 18 dec. 19.00 uur

Oecumenische Adventsvespers in samenwerking met Protestantse Gemeente Utrecht

Kinderkerstvieringen

16.30 uur Josephkerk

19.00 uur Antoniuskerk

19.00 uur Dominicuskerk

19.00 uur Jacobuskerk

Kerstnachtvieringen

21.00 uur Josephkerk

21.00 uur Nicolaas-Monicakerk

22.00 uur Antoniuskerk

22.00 uur Dominicuskerk

22.00 uur Jacobuskerk

22.00 uur Rafaëlkerk

Eerste Kerstdag

10.00 uur Antoniuskerk

10.00 uur Dominicuskerk

11.00 uur Jacobuskerk

11.00 uur Rafaëlkerk

geen viering in Josephkerk en Nicolaas-Monicakerk

Tweede Kerstdag

10.30 uur Antoniuskerk (Byzantijnse ritus)

11.00 uur Rafaëlkerk

Oudejaarsdag

18.30 uur Jacobuskerk

19.00 uur Josephkerk

19.00 uur Nicolaas-Monicakerk

Geloven Nu in de Rafaëlkerk

Ben je toe aan geloofsverdieping? Eén keer per maand komen de deelnemers aan Geloven Nu samen voor een bezinning en gesprek rond een tekst uit de Bijbel. Nieuwkomers zijn altijd welkom. De bijeenkomsten zijn van 20.00-21.30 uur in de pastorie van de Rafaëlkerk, Lichtenberchdreef 4, Utrecht

Data: woensdagen 18 dec. 2013 en 22 januari en 26 februari 2014.

Vragen? Neem contact op met Tim Schilling: timschilling.cps@kloosterbrakkenstein.nl.

Dominicus Leesgroep

De Dominicusleesgroep leest *Leven met Dominicus*, geschreven door Arjan Broers. In dit boek staan zeven

kenmerken van de Dominicaanse levenshouding centraal: beweeglijkheid, nieuwsgierigheid, overgave, democratie, compassie en waarachtigheid.

Volgende dinsdagavonden : 7 januari, 4 februari en 4 maart 2014

Locatie: dagkapel, Palestrinastraat 1

Aanmelden info@denieuwedominicus.nl of 030-2935245 (werkdagen 9.00-12.00 uur)

Leerhuis in de Antoniuskerk

Het Utrechts Beraad Kerk en Israël biedt in het komende winterseizoen een drietal leerhuis avonden aan over profeten: Jesaja, Henoeh en Ezechiël. Inleider is mevrouw Tirzah Middleton, lid van de Liberaal Joodse Gemeente in Utrecht. De eerstvolgende bijeenkomsten vinden plaats op 22 januari en 26 maart in de koffiezaal van de Antoniuskerk, Kanaalstraat 200. Aanvang: 20 uur. De toegang is gratis: voor koffie en thee wordt twee Euro gevraagd.

Meer informatie: Gerrit Jan Westerveld, tel. 030-2963078

Landelijke activiteiten

12 - 26 januari 2014: Aktie Kerkbalans

19 - 26 januari 2014: Week van Gebed

Eerste communie 2014



Graag nodigen wij uw dochter/zoon uit voor de viering van haar/zijn eerste communie op zondag 25 mei 2014 10.00 uur in de Dominicuskerk.

De eerste communie en het voorbereidingstraject zijn voor kinderen van groep 4, 5 en 6 en wordt in samenwerking met alle kerken in de Ludgerusparochie georganiseerd. Coördinatie

van het project berust bij Ank Rinzema van de Dominicuskerk. In het voorbereidingstraject gaan kinderen en ouders samen op weg. Aanmelden bij centraal secretariaat: zie pag. 2.

H. Vormsel 2014

Op zondag 15 juni 2014 is een viering gepland waarin het H. Vormsel zal worden toegediend door Mgr. Hoogenboom. De plaats van de viering moet nog worden vastgesteld. Eind van dit jaar zal er een uitnodiging gestuurd worden aan (ouders van) kinderen die voor het vormsel in aanmerking komen. Het project wordt georganiseerd voor alle kerken tezamen. Meer informatie via het centraal secretariaat.

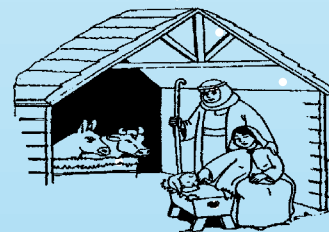
De os en de ezel

'Sta niet zo te loeien', zegt de ezel tegen de os. 'Zo maak je de baby nog wakker'. 'Wat kan mij dat kind schelen. Jullie zijn hier zo maar binnengedrongen, leggen dat kleintje in mijn voederbak, tussen mijn eten, mijn hooi. Fraai is dat'. 'Zal ik jou eens wat vertellen?', balkt de ezel. 'Dit kind is niet zomaar een kind, dit is een koningskind'.

'Laat me niet lachen', loeit de os. 'Een koningskind in een stal! En die vader en moeder, die Maria en Jozef, zouden dan van koninklijke bloede zijn? Kom nou. En dan nog wat: koningen rijden niet op ezels maar op paarden. Dat weet iedereen'.

'Wat ben jij een rund, zeg. Jij hebt zeker niet opgelet op school. In ons land rijden koningen op ezels. Heb je nooit van koning David gehoord, de herdersjongen die koning werd? Hij kwam hier vandaan, uit Betlehem. Toevallig is deze baby ver familie van hem'.

'Ssst', zegt Maria. 'Maken jullie eens niet zo'n lawaai... Ezelkje, wees jij de wijste en houd je kop. Anders moet Jozef je buiten zetten. De baby moet nu slapen, want misschien komt er nog visite...'



Een os en een ezel in de stal waarin Jezus is geboren.



Jij vindt het waarschijnlijk heel gewoon. In het stalletje dat je thuis misschien bij de kerstboom hebt staan, of dat je in de kerk kunt bekijken, staan vast en zeker ook een os en een ezel. Een beetje achteraan. Toe te kijken hoe de herders die op visite komen hun liedjes voor het kindje Jezus zingen, of hoe de drie koningen hun cadeautjes komen brengen.

Maar zo gewoon is het eigenlijk niet. In de bijbel hebben de evangelisten Mattheus of Lucas het leven van Jezus beschreven. Zij waren zijn leerlingen en zijn veel met hem opgetrokken. Als je het

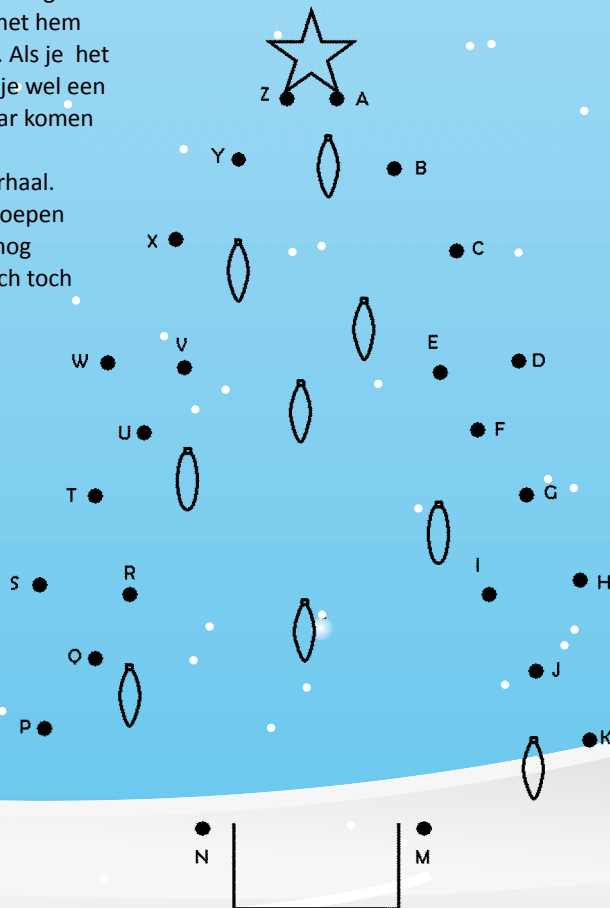
geboorteverhaal dat zij hebben opgeschreven leest, dan kom je wel een stal tegen, en herders en koningen, maar geen os en ezel. Waar komen die dan vandaan?

De meeste mensen vinden het kerstverhaal een heel mooi verhaal. Daarom hebben ze al heel vroeg, al in de vierde eeuw, kerstgroepen gemaakt om naar te kijken. De meeste mensen konden toen nog niet lezen, en door zo'n beeldengroep te maken, konden ze zich toch voorstellen hoe het verhaal zich afspeelde.

In die hele vroege uitbeeldingen van het kerstverhaal zat al een os en een ezel. De makers van die kerstgroepen waren op dat idee gekomen omdat ergens anders in de bijbel, bij de profeet Jesaja, het zinnetje stond:

Een rund kent zijn eigenaar, een ezel de krib van zijn meester. Maar de mensen van Israël weten van niets; mijn volk begrijpt er niets van'. Daarmee gaf Jesaja de mensen van zijn tijd een flinke draai om de oren. Jullie mensen kennen God niet. Zelfs een os en een ezel zijn nog snuggerder dan jullie, want die weten tenminste wie hun meester is. Een rund en een ezel domme dieren? Helemaal niet!

Een bisschop uit het Zuid Amerikaanse land Brazilië, Dom Helder Camara, heeft zo'n veertig jaar geleden eens gezegd: 'Laat mij uw ezel zijn, Christus, waarop U naar alle mensen toe gaat'. Misschien is dat een mooie wens om met de kerstdagen nog eens aan terug te denken.



Iemand
verliezen
is al erg
genoeg



UITVAARTVERZORGING H. AGTERBERG

Wolter Heukelslaan 50, 3581 ST Utrecht. 030 - 251 09 82.
www.agterberg.nl